

Advies van het Europees Comité van de Regio's — Bescherming van het mariene milieu door lokale en regionale overheden

(2021/C 300/08)

Rapporteur: Emma NOHRÉN (SE/Groenen), locoburgemeester van Lysekil
Referentiedocument: Portugees voorzitterschap van de Raad

BELEIDSAANBEVELINGEN

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S

1. is ermee ingenomen dat het Portugese Raadsvoorzitterschap het Europees Comité van de Regio's (CvdR) heeft verzocht een advies uit te brengen over de rol van lokale en regionale overheden bij de bescherming van het mariene milieu.
2. Het CvdR vindt het zeer zorgwekkend dat het mariene milieu in de EU in 2020 geen goede milieutoestand (GES) heeft bereikt, zoals door de kaderrichtlijn mariene strategie (KRMS) is voorgeschreven en zoals de EU ook had toegezegd op de VN-Oceaanconferentie van 2017.
3. Het herinnert eraan dat gezonde zeeën op onze planeet van cruciaal belang zijn voor levensondersteunende functies, zoals de productie van zuurstof, regulering van het klimaat, productie van voedsel en vele andere ecosysteemdiensten.
4. De kusten zijn de dichtstbevolkte gebieden in de EU en herbergen een grote verscheidenheid aan organismen. In deze kwetsbare mariene ecosystemen hebben vissen kraam- en voedselgebieden nodig om te kunnen groeien en zich te kunnen ontwikkelen. Het CvdR maakt zich zorgen over de visbestanden, met inbegrip van commercieel geëxploiteerde bestanden, omdat de kustgebieden onder toenemende druk staan als gevolg van stadsontwikkeling en toerisme.
5. De toestand van de kusten en zeeën van de Unie verslechtert nog door de klimaatverandering en de verzuring van de oceanen, die ertoe leiden dat de fysische en chemische kenmerken van de zeeën veranderen. Zo stuit onze planeet op zijn grenzen en doen zich onomkeerbare veranderingen voor in de ecologische omstandigheden voor het leven op aarde.
6. Het CvdR steunt de doelstellingen ter bescherming van de biodiversiteit in de Green Deal van de EU en de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030. De vitale rol van oceanen voor de EU moet beter in beeld gebracht en meer benadrukt worden. Het CvdR verzoekt de Commissie om in overeenstemming met het wereldwijde biodiversiteitsbeleidskader voor de periode na 2020 in het raamwerk van UNCBD-COP15 duidelijke, meetbare doelstellingen met bijbehorende termijnen op te nemen in haar actieplan voor het behoud van de visbestanden en de bescherming van mariene ecosystemen, dat uiterlijk in 2021 moet worden gepubliceerd⁽¹⁾. Het CvdR herinnert eraan dat de sleutelrol die onze oceanen en kusten spelen in strategieën voor de beperking van en aanpassing aan de klimaatverandering terdege tot uitdrukking moet komen in de voorgestelde oplossingen⁽²⁾.
7. Het CvdR benadrukt dat 94% van de EU-burgers milieubescherming belangrijk vindt⁽³⁾, wat onderstreept dat milieubescherming volledig moet worden geïntegreerd in de publieke besluitvorming op alle niveaus, op basis van een systematische, sectoroverschrijdende aanpak.

⁽¹⁾ COM(2020) 380 final.

⁽²⁾ Zoals door het IPCC is benadrukt in zijn Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate.

⁽³⁾ (EC, 2017b) EEA Report 17/2019: Marine messages II.

8. Met de pandemie en de daarmee gepaard gaande beperkingen is nog eens gebleken hoe belangrijk de natuur is voor recreatie, gezondheid en mentaal welzijn. Bij het herstel van onze economie door middel van plannen voor groen herstel en veerkracht moet de werkelijke waarde van natuur en biodiversiteit ten volle in aanmerking worden genomen. Investerings in het mariene milieu kunnen sociaal-economische voordelen op korte termijn en milieuvordelen op middellange tot lange termijn opleveren, bijv. door de mariene ecosystemen actief te herstellen via een groter gebruik van elektronische monitoring op afstand (REM) en door plasticverontreiniging aan de bron tegen te gaan⁽⁴⁾.

9. Voor een succesvol herstel van de biodiversiteit en het tot staan brengen van de achteruitgang van het milieu is het van essentieel belang een echte circulaire economie tot stand te brengen die gebaseerd is op verantwoorde productie, met duidelijke doelstellingen voor hergebruik van goederen, vermindering van het verbruik van materialen en recycling van materialen, waardoor het gebruik van nieuwe grondstoffen aanzienlijk zou worden teruggedrongen. De klimaatcrisis, de biodiversiteitscrisis en de crisis rond het gebruik van hulpbronnen zijn onderling verweven en moeten dan ook samen worden aangepakt.

10. Het CvdR onderstreept dat de op ecosystemen gebaseerde aanpak, het voorzorgsbeginsel en het beginsel dat de vervuiler betaalt de centrale beleidsprincipes zijn om de EU-wetgeving inzake het mariene milieu aan te sturen.

11. Het is tijd om tot actie over te gaan, niet alleen door structurele problemen bij de uitvoering van de KRMS te verhelpen, maar ook door de aanzet te geven tot maatregelen waarmee het potentieel van lokale en subnationale overheden om het mariene milieu in de EU te beschermen, volledig kan worden benut.

Verbetering van de uitvoering van de KRMS met behulp van lokale en regionale overheden

12. Veel beleidsmaatregelen en besluiten van lokale of subnationale overheden betreffende de planning van en het verlenen van vergunningen voor menselijke activiteiten zoals stedenbouw, vervoersprojecten, afvalwaterzuivering, afvalbeheer, industriële productie, landbouw, en energieproductie zijn — direct of indirect — van invloed op de kwaliteit van het water, de zeeën en de mariene biodiversiteit, zowel in kustgebieden als op zee. Milieubescherming moet daarom in alle openbare besluitvormingsmodellen worden meegenomen. Groene overheidsopdrachten kunnen een sleutelrol spelen om gemeenschappen en regio's te helpen efficiënt met hulpbronnen om te gaan en het milieu te verduurzamen.

13. Het CvdR prijst de vele gemeenten en regio's die reeds met elkaar samenwerken aan een aantal succesvolle maatregelen ter verbetering van het mariene milieu, en verwacht van de lidstaten dat zij deze inspanningen ten volle in aanmerking nemen en integreren in de planning en beoordeling van hun nationale strategieën voor het mariene milieu. Het CvdR herhaalt dat het aan de lidstaten is om voor continuïteit, coördinatie en samenwerking in hun strategieën voor het mariene milieu te zorgen, teneinde verticale coördinatie tussen nationale, subnationale en lokale autoriteiten te versterken en te verbeteren.

14. Veel gemeenten en regio's zijn zich niet bewust van hun recht om op te treden, noch van hun plichten met betrekking tot de uitvoering van de KRMS. Het CvdR zou graag zien dat alle lidstaten een evaluatie maken van de procedures die ze hebben ingevoerd om de doelstellingen van de KRMS te verwezenlijken en dat ze de verantwoordelijkheden tussen verschillende besluitvormingsorganen verduidelijken en hen daarvan op de hoogte brengen, teneinde de doeltreffendheid en efficiëntie van de strategie te waarborgen.

15. Het CvdR benadrukt dat de rol van lokale en subnationale overheden bij de uitvoering van de KRMS moet worden erkend. Het verzoekt de Commissie regels voor te stellen voor de wijze waarop de lidstaten deze overheden kunnen betrekken bij de raadplegingsprocedure en bij het vaststellen, opzetten en plannen van maatregelen, waarbij het zaak is om verantwoordelijkheden te verduidelijken en meer participatie en ownership van lokale en regionale overheden te stimuleren.

16. Het CvdR merkt op dat bedrijven bereid zijn om concrete herstelprojecten te steunen en onderstreept het belang van continuïteit en een langetermijnvisie in de mariene strategie, ook op lokaal niveau. De vaststelling van een duidelijke en transparante koers voor de mariene strategie biedt bedrijven kansen om te investeren.

⁽⁴⁾ Zie https://www.birdlife.org/sites/default/files/turning_the_tide_june2020_1.pdf

17. Het CvdR stelt vast dat de Commissie zich inspant voor harmonisatie, tussen de lidstaten onderling en met hun buurlanden die geen lid zijn van de EU, waar het gaat om normen, procedés, drempelwaarden en rapportage in verband met water en biodiversiteit in het kader van diverse onderdelen van EU-wetgeving.

18. Het CvdR steunt verdere samenwerking in het kader van de regionale zeeverdragen. Het is cruciaal dat men het er op regionaal niveau over eens is wat een GES inhoudt. Met een geharmoniseerde aanpak en gesynchroniseerde rapportage zal men uiteindelijk synergieën bereiken en middelen besparen. Het CvdR zou graag zien dat de lidstaten dit streven naar een geharmoniseerd en robuust dataverzamelingsstelsel ondersteunen en zich hiervoor inzetten.

19. Datareeksen die een lange periode bestrijken zijn essentieel om in te zien welke langzame veranderingen zich in het milieu voltrekken en welke factoren de drijvende krachten achter de aantasting van ecosystemen zijn en om acties en maatregelen te evalueren.

20. Gemeenten en regio's aan de kust, die de situatie ter plaatse goed kennen, zouden door de lidstaten betrokken moeten worden bij het verzamelen en beoordelen van gegevens. Het CvdR pleit voor een open houding ten aanzien van burgerwetenschap.

21. Het CvdR looft de Commissie voor haar openbaar toegankelijke webportaal WISE-Marine⁽⁵⁾, dat onder meer informatie bevat over de toestand van elk beschrijvend element zoals gerapporteerd door de lidstaten. Elektronische rapportage moet door de lidstaten hoognodig worden verbeterd.

22. Het CvdR begrijpt dat de eerste uitvoeringscyclus van de KRMS een lastige en complexe exercitie is geweest, maar onderstreept dat er zonder welomschreven drempelwaarden en duidelijke, ambitieuze en meetbare doelstellingen nooit vooruitgang zal worden geboekt en dringt er dan ook op aan om dergelijke doelstellingen onverwijld vast te stellen.

23. De KRMS kan pas zoden aan de dijk zetten als de kaderrichtlijn water en de richtlijn stedelijk afvalwater succesvol ten uitvoer worden gelegd. Daarom zou de Commissie er goed aan doen om na te gaan hoe de richtlijnen beter op elkaar afgestemd en samenhangender gemaakt kunnen worden, en om de lidstaten aan de hand van richtsnoeren duidelijk te maken hoe de implementatie van de richtlijnen kan worden gecoördineerd.

24. Het CvdR pleit voor een samenhangend beheer van de maritieme ruimte tussen de verschillende belanghebbenden. De ecosysteemgerichte benadering vormt de basis voor de uitvoering van de richtlijn maritieme ruimtelijke planning, gericht op de handhaving van beheersbesluiten die kunnen bijdragen tot een goede milieutoestand.

Benutting van het potentieel van lokale en regionale gemeenschappen

25. Kustgemeenschappen en -regio's zouden de kans moeten grijpen om de plaatselijke economie een impuls te geven, nieuwe banen te creëren en tegelijkertijd de toestand van hun kustwateren te verbeteren door gebruik te maken van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur, LIFE en andere EU-fondsen voor maatregelen en projecten die bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de KRMS.

26. Bij de beoordeling van de nationale mariene strategie moeten de uitkomsten van lokaal toegepaste maatregelen worden meegenomen. De voorkeur moet uitgaan naar langetermijnmaatregelen, want omdat mariene milieus zich maar langzaam herstellen gaat er heel wat tijd overheen voordat er resultaat wordt geboekt. Om een behoorlijke langetermijnevaluatie mogelijk te maken moeten de nodige financiële middelen worden vrijgemaakt.

27. Toerisme is een van de belangrijkste economische sectoren in kustgebieden. Duurzaam toerisme moet breed worden benaderd door ook rekening te houden met het welzijn van de plaatselijke bevolking en "het leven onder de oppervlakte".

28. Plastic zwerfvuil en onderwatergeluid ten gevolge van toerisme kunnen voor zeedieren enorme gevolgen hebben. Het is dan ook van groot belang dat de natuur en het mariene leven, die de belangrijkste attracties van de kust vormen, worden beschermd. Ideeën die zowel het welzijn van de lokale bevolking als dat van het "leven onder de oppervlakte" ten goede komen, zoals "stille baaien" voor kajakvaren of motorbootvrije zones, zouden door kustgemeenschappen gepromoot moeten worden.

⁽⁵⁾ <https://water.europa.eu/marine>

29. Wil men het milieu verbeteren, de emissies in lucht en water reduceren en ook minder afval en geluidshinder veroorzaken, dan zou het nuttig kunnen zijn om havengelden in kustregio's in milieuopecticht te differentiëren.

30. Het CvdR dringt erop aan dat kustgemeenten en -regio's worden geraadpleegd over besluiten inzake scheepvaartroutes.

31. Een goed beheer van gecombineerde beschermde gebieden op het land en op zee kan ertoe bijdragen om kwetsbare overgangszones tussen land- en zeemilieu beter te beschermen en kan kustgebieden tegelijkertijd aantrekkelijker maken als centra voor recreatie en duurzaam toerisme.

32. Het CvdR wijst erop dat ook niet aan zee grenzende gemeenschappen en regio's afhankelijk zijn van de oceanen voor levensondersteunende functies, alsook voor voedsel, recreatie, vervoer, energie, enz., en dat ze evenzeer verantwoordelijk zijn voor verontreiniging die stroomopwaarts plaatsvindt.

33. Het CvdR moedigt gemeenten en regio's aan om eigen initiatieven te ontplooien en onderling samen te werken, ook op grensoverschrijdend niveau, en ook met stroomopwaarts gelegen regio's, teneinde maatregelen af te spreken en uit te werken om specifieke problemen zoals plasticvervuiling, een teveel aan voedingsstoffen, vervuild afvoerwater, buitensporig bootverkeer of welk ander probleem dan ook aan te pakken. Er zij nog eens op gewezen dat er EU-middelen beschikbaar zijn om dergelijke initiatieven te ondersteunen.

34. Het CvdR is bereid steun te verlenen aan elk initiatief om werk te maken van "EU-steden voor gezonde oceanen", een platform voor EU-steden om gezamenlijk de oorzaken van het verlies aan mariene biodiversiteit en de achteruitgang van het mariene milieu aan te pakken.

35. De interacties tussen land en zee en de onderlinge verwevenheid van verschillende beleidsterreinen maken het behoud van het mariene milieu er niet gemakkelijker op. Dit vormt voor de meeste lokale en subnationale overheden met beperkte capaciteit, personele middelen, tijd en geld een hele uitdaging.

36. Het CvdR is ervan overtuigd dat lokale en subnationale overheden met behulp van kennisuitwisseling, technische bijstand en middelen het onbenutte potentieel van ambitieuzere acties en maatregelen op subnationaal niveau kunnen ontsluiten, zodat de KRMS efficiënter ten uitvoer kan worden gelegd.

37. Het CvdR stelt voor om desbetreffende EU-fondsen te gebruiken en een "EU-oceanacademie" op te richten, bestaande uit jonge wetenschappers uit alle lidstaten met goede communicatievaardigheden die, in samenwerking met universiteiten, inspireren en voortdurend nieuwe kennis en informatie verspreiden over het belang van gezonde oceanen, de verbanden tussen het mariene milieu en andere beleidsterreinen, mogelijke maatregelen en geslaagde praktijken.

38. Het CvdR verzoekt de Commissie om het subsidiariteitsbeginsel in praktijk te brengen en een Europese taskforce mariene biodiversiteit voor 2030 op te richten, bestaande uit een pool van operationele milieuprojectmanagers die ter beschikking staan van subnationale overheden om hen in staat te stellen vrijwillige projecten en maatregelen te lanceren om een bepaald probleem in een specifieke mariene deelsector of een specifiek gebied op het land aan te pakken. Deze taskforce zou de medebeherende regio's moeten kunnen helpen de juiste vaardigheden te verwerven door deskundigen te contracteren, operationele steun bij de planning en organisatie te verlenen, en advies te geven over projecten en de wijze waarop EU-financiering kan worden aangevraagd.

Waar de EU moet zorgen voor een gelijk speelveld

39. Het CvdR schaart zich achter de doelstellingen van de "van boer tot bord"-strategie om het gebruik van pesticiden en nutriënten te verminderen en merkt op dat agrarische meststoffen een van de belangrijkste bronnen van eutrofiëring in de EU-zeeën zijn. Het is van mening dat de nieuwe doelstellingen moeten zorgen voor economische, sociale en milieuduurzaamheid.

40. Het CvdR benadrukt het belang voor het mariene milieu van een effectieve uitvoering van een ambitieus EU-actieplan inzake nulverontreiniging voor water, lucht en bodem, dat in mei 2021 moet worden bekendgemaakt.

41. Het CvdR begrijpt dat stikstof en fosfor als nutriënten vitale grondstoffen zijn en dat fosfor is opgenomen in de EU-lijst van kritieke grondstoffen. Het heeft vernomen dat nutriënten efficiënt kunnen worden gerecycled uit afvalwater en dat ze nieuwe grondstoffen uit de mijnbouw kunnen vervangen. De Commissie zou EU-regels moeten voorstellen inzake verplichte aandelen gerecyclede nutriënten in meststoffen die in de EU op de markt worden gebracht.

42. Het CvdR is groot voorstander van het voorstel van de Commissie om een samenhangend netwerk van doeltreffend beheerde beschermde mariene gebieden (MPA's) tot stand te brengen dat 30 % van de EU-zeeën bestrijkt, en dat bestaat uit o.m. gebieden voor herstel van visbestanden, zoals bepaald in het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB), en gebieden waar de meest destructieve visserijtechnieken en economische activiteiten aan banden worden gelegd.

43. Het CvdR stemt in met de doelstelling dat 10 % van de EU-zeeën een hoog beschermingsniveau moet genieten, met inbegrip van gebieden waar alle vangsten en alle economische activiteiten verboden zijn, de zgn. "no-take zones". Het netwerk van MPA's moet representatief zijn voor de diversiteit van de mariene ecosystemen in de EU. Elke MPA moet beschikken over een beheersinstantie en een beheersplan met duidelijke doelstellingen en maatregelen op instandhoudingsgebied en adequate monitoring.

44. Het CvdR vindt de gebrekkige bescherming en de tekortschietende monitoring en controle in de huidige MPA's van de EU zeer zorgwekkend. Volgens het Europees Milieuagentschap (EEA) ⁽⁶⁾ kan nog geen 1 % van de MPA's in de EU worden beschouwd als volledig beschermde mariene reservaten. Veel menselijke activiteiten in MPA's, zoals bijvoorbeeld offshore-oliewinning, delfstoffenwinning, baggerwerk, zeeverkeer, visserij en aquacultuur, zijn vaak niet gereguleerd. Het CvdR zou graag zien dat er op het niveau van een samenhangend netwerk beperkingen worden gesteld aan de meest destructieve activiteiten in MPA's.

45. Volgens een verslag van de Rekenkamer ⁽⁷⁾ zijn grote delen van de EU-milieuwetgeving, zoals de KRMS en de natuurrichtlijnen, onvoldoende ten uitvoer gelegd. Gezien de toestand van het mariene milieu zijn strengere instandhoudingsmaatregelen geboden. Het CvdR verzoekt de Commissie en de lidstaten met klem om bij de uitvoering van de maatregelen in kwestie meer ijver aan de dag te leggen, zodat het mariene milieu doeltreffender kan worden beschermd.

46. Sinds 2013 en de hervorming van het GVB zijn we ons er scherp bewust van geworden hoe de oceanen beïnvloed worden door klimaatverandering en verzuring en hoe snel deze veranderingen zich voltrekken. We mogen ons niet langer uitsluitend richten op het maximaliseren van visserijopbrengsten als de kerndoelstelling van het visserijbeheer van de EU. Naar de mening van het CvdR moet er absoluut gestreefd worden naar een herstel van de visbestanden tot een niveau dat hen in staat stelt hun cruciale rol in mariene ecosystemen te vervullen en dat een buffer moet vormen tegen de toenemende impact van stressfactoren zoals klimaatverandering en biodiversiteitsafname, zodat de betreffende ecosystemen cruciale diensten zoals zuurstofproductie, klimaatregulering, koolstofopslag en voedselvoorziening kunnen blijven leveren.

47. Er moet een einde komen aan allerlei schadelijke visserijsubsidies die bijdragen tot overmatige vangstcapaciteit, overbevissing, klimaatverandering en verzuring van oceanen. Het CvdR roept op tot meer steun voor onderzoek en innovatie om de milieuvoetafdruk van de Europese vloot te helpen verkleinen, met name door alternatieve brandstoffen te ontwikkelen die in bestaande schepen kunnen worden gebruikt, en door de vrijstelling voor in de visserij gebruikte brandstof te schrappen uit de energiebelastingrichtlijn.

48. Kwetsbare diepzee-ecosystemen herstellen zich maar traag. Het is dan ook zaak om de EU-verordening inzake de diepzee effectief ten uitvoer te leggen. Het CvdR herinnert aan de verplichting om visserij met bodemberoerend vistuig dieper dan 400 meter in gebieden waar kwetsbare mariene ecosystemen voorkomen of kunnen voorkomen, te staken. Het dringt erop aan de voetafdruk van de bodemvisserij in gebieden tussen 400 en 800 meter diepte af te bakenen en gebieden waar kwetsbare mariene ecosystemen voorkomen of kunnen voorkomen, te sluiten.

⁽⁶⁾ Zie box 3.2 van EEA Report 17/2019: Marine messages II.

⁽⁷⁾ Europese Rekenkamer — Speciaal verslag 26/2020: Het mariene milieu: de EU biedt brede, maar geen diepgaande bescherming.

49. Het CvdR dringt er bij de Commissie op aan de toepassing van de ecosysteemgerichte benadering van het visserijbeheer te versterken, onder meer door in toenemende mate een meersoortenbenadering te hanteren, teneinde de negatieve gevolgen van visserijactiviteiten en andere factoren zoals klimaatverandering voor mariene ecosystemen, vispopulaties en de samenleving tot een minimum te beperken en ervoor te zorgen dat de oceanen bestand zijn tegen klimaatverandering. Er zij nog eens op gewezen dat volledig gedocumenteerde visserij- en kwaliteitsgegevens van essentieel belang zijn om het visserijbeheer te verbeteren. Het CvdR verzoekt de Commissie en de lidstaten de nodige stappen te zetten om het verzamelen van gegevens over recreatievisserij te verbeteren, rekening houdend met de milieugevolgen en de sociaal-economische waarde ervan.

50. Het CvdR is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een EU-klimaatwet. De oceanen spelen een sleutelrol bij de regulering van het klimaat op aarde en bij het verzorgen van levensondersteunende functies. Het CvdR benadrukt dat oceanen onder zware druk staan en dat hun toestand snel verslechtert en roept de Commissie dan ook op om een oceaantwet voor te stellen, in dezelfde geest als de klimaatwet.

51. Het CvdR is er stellig van overtuigd dat het potentieel van lokale en regionale gemeenschappen met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de KRMS kan worden benut als er werk wordt gemaakt van de voorstellen die in dit advies zijn geformuleerd. De EU moet leiderschap tonen in het proces waarbij het mondiale biodiversiteitskader voor de periode na 2020 wordt opgesteld en uitgevoerd, maar ook in verband met duurzame-ontwikkelingsdoelstelling 14 van de VN: behoud en duurzaam gebruik van oceanen, zeeën en maritieme hulpbronnen.

52. De Commissie zou er intensiever voor moeten ijveren om de visserijvlootcapaciteit en de visbestanden met elkaar in evenwicht te brengen, waarbij de instrumenten van het GVB en de EFMZVA-verordeningen actief en op een meer gecoördineerde wijze moeten worden ingezet.

53. Het CvdR acht het zeer zorgwekkend dat schepen in toenemende mate gaswassers (scrubbers) gebruiken om de verlaagde grenswaarden voor zwavelemissies te halen. Het wijst erop dat het lozingswater van gaswassers zeer giftige stoffen bevat die langetermijneffecten voor het mariene milieu hebben en bioaccumulatie, verzuring en eutrofiëring veroorzaken. De Commissie zou een verbod op het lozen van scrubberwater in de EU moeten voorstellen, alsook maatregelen om het gebruik van alternatieven voor zware brandstoffen in de scheepvaart aan te moedigen.

54. Het CvdR verzoekt de Commissie een oceaantfonds op te richten, zoals voorgesteld door het Europees Parlement in zijn verslag over het wereldwijde systeem voor de verzameling van gegevens inzake stookolieverbruik door schepen en tot wijziging van Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad⁽⁸⁾, met als doel de energie-efficiëntie van schepen te verbeteren en steun te verlenen voor investeringen in innovatieve technologie en infrastructuur om de zeevoersector koolstofvrij te maken en duurzame alternatieve brandstoffen uit te rollen die geproduceerd zijn op basis van hernieuwbare energiebronnen en van emissievrije aandrijvingstechnologieën. Het CvdR is het eens met het voorstel om 20 % van de inkomsten van het fonds te gebruiken om bij te dragen aan de bescherming, het herstel en een beter beheer van mariene ecosystemen die gevolgen ondervinden van de opwarming van de aarde, zoals beschermde mariene gebieden.

55. Het CvdR verzoekt de Commissie om bij de evaluatie van de richtlijn pleziervaartuigen en waterscooters ambitieuze grenswaarden vast te leggen voor uitlaat- en geluidsemissies, inclusief emissies boven en onder de oppervlakte. Het dringt er bij de Commissie op aan elektrisch aangedreven motoren in het toepassingsgebied van de richtlijn op te nemen.

56. Het CvdR is ernstig bezorgd over de onomkeerbare milieuverontreiniging die wordt veroorzaakt door het vrijkomen van microplastics in het milieu. Het wijst erop dat de kosten voor het verwijderen van microplastics uit water worden gedragen door lokale overheden, waterzuiveringsinstallaties en waterbedrijven. Daarom zou het CvdR graag zien dat de Commissie strenge en verplichte regelgevingsmaatregelen vaststelt om het onbedoeld vrijkomen van alle soorten microplastics aan de bron te verminderen en dat zij zorgt voor een algemene geleidelijke afschaffing van opzettelijk toegevoegde microplastics, met inbegrip van nanoplastics en biologisch afbreekbare en oplosbare polymeren.

57. Het CvdR wijst erop dat sportvelden een van de grootste veroorzakers zijn van opzettelijk toegevoegde microplastics die in het milieu vrijkomen en dat het vooral de lokale gemeenschappen en gemeenten zijn die opdraaien voor de kosten voor maatregelen om dergelijke lekkage tegen te gaan. Het CvdR onderstreept dat er verschillende natuurlijke alternatieven voor rubbergranulaat bestaan en verzoekt de Commissie daarom een verbod in te stellen op al het nieuwe instrooi materiaal in de vorm van granulaat voor sportvelden, met een overgangperiode van zes jaar.

⁽⁸⁾ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2015/757/oj>

58. Het CvdR erkent dat statiegeldregelingen efficiënte instrumenten zijn om het verplichte streefcijfer van 90 % inzameling van kunststof drankverpakkingen tegen 2029, zoals bepaald in de EU-richtlijn betreffende kunststoffen voor eenmalig gebruik, te halen. Het verzoekt de lidstaten die nog geen statiegeldregeling voor kunststof drankverpakkingen hebben, er een in te voeren en stelt voor dat zij gebruikmaken van succesvolle ervaringen van aangrenzende lidstaten. Het verzoekt de Commissie de lidstaten te helpen bij het gebruik van compatibele nationale statiegeldregelingen, als een stap in de richting van een eengemaakte markt voor verpakkingen.

Brussel, 7 mei 2021.

De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's
Apostolos TZITZIKOSTAS
